

Małgorzata Dyrdół

---

10 lat Koła Naukowego Pedagogów działającego przy Instytucie Nauk Edukacyjnych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie w doświadczeniach studentów i absolwentów

---

Edukacja Humanistyczna nr 2 (25), 179-183

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Małgorzata Dyrdół

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego
Leszno

**10 LAT KOŁA NAUKOWEGO PEDAGOGÓW
DZIAŁAJĄCEGO PRZY INSTYTUCIE NAUK EDUKACYJNYCH
W PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOLE ZAWODOWEJ
IM. J.A. KOMENSKIEGO W LESZNIE
W DOŚWIADCZENIACH STUDENTÓW I ABSOLWENTÓW**

Instytut Nauk Edukacyjnych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie powstał w 2000 roku. Pierwsi studenci zostali przyjęci na kierunek pedagogika społeczna. Wśród nich znalazły się osoby niezwykle aktywne, wykazujące się kreatywnością, pełne inicjatyw. Chciały nie tylko zdobywać wiedzę, ale też wykorzystywać ją w praktyce, rozstrzygać problemy i rozszerzać swoje umiejętności. Brakowało im jednak pola, na którym mogłyby się realizować i wcielać w życie swoje pomysły. Szybko zauważyły, że wśród nauczycieli jest osoba, która nie tylko podziela ich pasję, ale także jest bardzo zaangażowana w sprawy studentów, cechuje się dużą charyzmą i ma wieloletnie doświadczenie w pracy z młodzieżą. Tą osobą była dr Zofia Ziarko, która od razu zareagowała na potrzeby studentów i razem z nimi założyła Koło Naukowe Pedagogów Społecznych.

Nowo powstałe koło podjęło wiele różnorodnych działań. Oprócz dyskusji i pracy nad tematami z zakresu problematyki społecznej, ekologicznej i etycznej, studenci realizowali się w działaniach praktycznych, umożliwiających im nie tylko zdobywanie wiedzy, ale także umiejętności pracy z przyszłymi podopiecznymi. Przykładem takiej inicjatywy było zorganizowanie baliku andrzejkowego dla dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych Leszna; bale te są regularnie organizowane do dzisiaj.

Już w pierwszym roku działania koła zrodziła się myśl, by zorganizować konferencję naukową. Pierwsza Konferencja Naukowa Pedagogów odbyła się jesienią 2001 roku. Cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród studentów, stąd stała się stałym punktem w kalendarzu akademickim uczelni. Tematami przewodnimi kolejnych spotkań były:

- w 2001 roku – „Młodzi pedagodzy wobec wyzwań przyszłości”,
- w 2002 roku – „Etyka nauczyciela”,
- w 2003 roku. – „Rodzina jako środowisko socjalne”,
- w 2004 roku – „Pedagog w rzeczywistości społecznej”,
- w 2005 roku – „Rola mężczyzny i kobiety we współczesnym świecie”,
- w 2006 roku – „Młodzież wobec przemocy”,
- w 2007 roku – „Młody pedagog we współczesnym świecie”,
- w 2008 roku – „Etyka studiowania”,

- w 2009 roku – „Kreatywność studentów – rozwijanie kompetencji pedagogicznych i osobistych zasobów”,
- w 2010 roku – „Droga do zawodu pedagoga w praktyce i doświadczeniach absolwentów i studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie”.

W konferencjach każdego roku uczestniczy około stu studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej oraz liczne grono absolwentów i nauczycieli akademickich. Zapraszani są wykładowcy z polskich i zagranicznych uczelni, z którymi szkoła współpracuje. W ich programach, oprócz tradycyjnych wykładów, znajdują się wystąpienia studentów, warsztaty, praca w grupach problemowych, dyskusje panelowe itp. Młodzież akademicka ma szansę zdobywać nie tylko wiedzę, ale i umiejętności. Wiele podejmowanych w ramach konferencji działań nastawionych jest na kształcenie praktyczne i wymianę doświadczeń. Konferencje dają też szansę wspólnego pobytu z wykładowcami oraz studentami wszystkich trzech roczników, co sprzyja integracji całej studenckiej braci.

Ważną funkcją tych spotkań jest też zaszczepienie w studentach potrzeby aktywnego udziału w szeroko rozumianym życiu uczelni i zachęcenie ich do włączania się w twórczą pracę poszczególnych sekcji Koła Naukowego Pedagogów. Konferencje naukowe stają się zatem zaczynem kolejnych działań w każdym nowym roku akademickim, aktywizują studentów, budząc w nich samodzielne, twórcze myślenie.

Twórczość we współczesnym świecie jest „wręcz niezbędna w działalności organizacyjnej, poznawczej, produkcyjnej, wychowawczej, usługowej i edukacyjnej czy sportowej. Twórcze myślenie służy nowatorskiemu rozwiązywaniu problemów i najsukuteczniej działa w sytuacjach, gdy wyczerpane zostały tradycyjne metody”¹. Udział w konferencjach i zaangażowanie w pracę koła kształtuje aktywność, ciekawość poznawczą i umiejętność innowacyjnego myślenia, czyli cechy, które są niezwykle ważne w pracy współczesnego pedagoga.

W ciągu dziesięciu lat Koło Naukowe Pedagogów (pod taką nazwą obecnie funkcjonuje) ewoluowało i rosło w siłę, a w jego strukturach tworzone były liczne sekcje i grupy. Powstawanie kolejnych sekcji było odpowiedzią na potrzeby i zainteresowania studentów. Niektóre z nich działały tylko przez pewien czas, jak sekcja teoretyczno-diagnostyczna czy muzyczno-poetycka, inne funkcjonują niemal od początku istnienia koła aż do dziś.

Obecnie aktywność studentów w Kole Naukowym Pedagogów skupiona jest w czterech sekcjach: animatorów kultury, warsztatowo-społecznej, edukacji elementarnej i psychologii praktycznej.

Sekcja animatorów kultury działa od 2001 roku. Animować, z języka łacińskiego, oznacza „ożywiać”, „tchnąć ducha”². Studenci Instytutu Nauk Edukacyjnych w ramach tej sekcji ożywiają, inicjują działania kulturalne na terenie uczelni i poza nią. Obecnie prężnie działają: Dyskusyjny Klub Filmowy (DKF), Edukacyjny Klub Filmowy (EduKF), Dyskusyjny Klub Filmowy dla Dzieci (DKF dla Dzieci – uczestniczą w nim dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych) oraz Literacki Klub Dyskusyjny (LKD). Studenci mają liczne okazje, by dzielić się przemyśleniami, emocjami wywołanymi przez spotkania ze sztuką filmową czy literacką. Według Aleksandra Kamińskiego,

¹ A. Borowska, *Kształcenie dla przyszłości*, Warszawa 2004, s. 94.

² J. Okarmus, M. Tytuła, *Słownik wyrazów obcych*, Warszawa–Bielsko-Biała 2010, s. 20.

„upowszechnianie kultury polega na zabiegach powodujących budzenie zainteresowań i potrzeb w zakresie określonych wartości kultury oraz pragnienie «zdobycia» (interioryzacji) tych wartości”³. Studenci skupieni w tej sekcji propagują kulturę i przekazują zawarte w niej wartości studentom z całej uczelni (w tym z kierunków niepedagogicznych), a także dzieciom z leszczyńskich szkół. Sekcja organizuje różnorodne akcje i happeningi, jak „Łańcuchomania” (podtrzymywanie świątecznych tradycji) czy spotkanie „Kultura zdrowia”, warsztaty i szkolenia, na przykład „Animacja czasu wolnego osoby starszej”, a także co roku konkurs literacko-plastyczno-fotograficzny.

Sekcja warsztatowo-społeczna powstała w 2009 roku z połączenia dwóch sekcji, które funkcjonowały w strukturach koła od lat. Studenci skupieni w tej sekcji działają dwutorowo: organizują i uczestniczą w warsztatach oraz podejmują inicjatywy w środowisku lokalnym. Zajęcia warsztatowe prowadzone są przez studentów, absolwentów lub zaproszonych gości. Taka forma pracy umożliwia działanie w grupach, naukę przez współpracę, dyskusje i samodzielne dochodzenie do wiedzy. Studenci uczą się od siebie nawzajem, wykorzystując swoją kreatywność. Zdobyte umiejętności pomagają im prowadzić zajęcia w szkołach. Przykładowo w ramach sekcji zorganizowano warsztat ćwiczący umiejętność logicznego myślenia „Myśl logicznie”, warsztat oparty na wybranych elementach kinezylogicznego systemu kształcenia i terapii „Edukacja przez ruch” oraz warsztat wykorzystujący techniki dramowe: „Ciepłe i puchate – czyli o metodzie dramy w wychowaniu”. Sekcja działa również na rzecz środowiska lokalnego i współpracuje z instytucjami pomocowymi, wychowawczymi i opiekuńczymi. Studenci organizują imprezy okolicznościowe, takie jak: bale andrzejkowe, zabawy mikołajkowe, Dzień Dziecka dla dzieci i młodzieży. Angażują się w akcje charytatywne, zbiórki pieniędzy, na przykład w grudniu organizowana jest loteria fantowa, z której dochód przeznaczony jest na prezenty dla dzieci spędzających Boże Narodzenie w leszczyńskim szpitalu.

Aktywność warsztatowa i społeczna pozwala studentom poznać ich przyszłe środowiska pracy, kształtuje postawy odpowiedzialności i zaangażowania, uczy umiejętności organizacji i planowania oraz pracy zespołowej. Jak pisze Józef Koźielecki, „im człowiek posiada bogatsze doświadczenie osobiste, tym rzadziej spostrzega świat w kategoriach «czarno-białych», tym łatwiej dostrzega subtelne różnice między ludźmi, tym trafniej ocenia zdarzenia, tym jest bardziej giętki i plastyczny w działaniu i tym mniej liczy się z emocjami”⁴. Praca w ramach sekcji warsztatowo-społecznej wzbogaca wiedzę i doświadczenie osobiste studentów, gdyż pozwala im na nawiązanie bezpośrednich relacji z przedstawicielami różnych instytucji ze środowiska lokalnego oraz z ich podopiecznymi/wychowankami.

W roku 2009 powstała sekcja edukacji elementarnej. Stworzyli ją aktywni studenci rekrutujący się z nowo powstałych specjalności: wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna, wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna z językiem angielskim, a także edukacja wczesnoszkolna i terapia pedagogiczna. Studenci w niej skupieni organizują swoje działania wokół pracy z małym dzieckiem, realizują się na dwóch płaszczyznach. Pierwsza to cotygodniowe spotkania warsztatowe, podczas których uczestnicy rozwijają swoje umiejętności artystyczne, uczą się podstaw rysunku, origami, kirigami i innych technik plastycznych przydatnych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Drugi obszar obejmuje działania praktyczne, realizowane w przy-

³ A. Kamiński, *Funkcje pedagogiki społecznej*, Warszawa 1980, s. 57.

⁴ J. Koźielecki, *Koncepcje psychologiczne człowieka*, Warszawa 1976, s. 201–202.

szłych miejscach pracy: przedszkolach i szkołach. Studenci organizują zabawy dla przedszkolaków, prowadzą imprezy okolicznościowe, wystawiają przedstawienia (sami projektują i przygotowują scenografię, stroje itp.). W minionym roku akademickim przeprowadzono konkurs plastyczny dla najmłodszych uczniów szkół podstawowych „Kiedy szkoła jest radosna”. Planują wystawę prac konkursowych podczas kolejnej konferencji, która ma być poświęcona właśnie pracy z małym dzieckiem. Pomimo że sekcja jest stosunkowo młoda, skupia liczne grono aktywnych studentów, a podejmowane przez nich akcje cieszą się dużym uznaniem.

Najmłodsza, bo działająca w strukturach Koła Naukowego Pedagogów od 2010 roku, jest sekcja psychologii praktycznej. Powstała z myślą o osobach, które chcą zdobywać wiedzę psychologiczną przez zabawę i działanie, chcą lepiej zrozumieć i pod innym kątem spojrzeć na otaczającą ich rzeczywistość, chcą wiedzieć, w jaki sposób zastosować zdobywaną na studiach wiedzę psychologiczną w praktyce pedagogicznej. W ramach sekcji proponowane są ciekawe sposoby pogłębiania wiedzy, daje się szansę na dyskusje i rozwiązywanie problemów. Podczas spotkań są prowadzone warsztaty i wykorzystywane różnorodne formy pracy, na przykład gry, zabawy, psychozabawy, psychotesty, scenki oraz filmy i filmiki o tematyce psychologicznej. Uczestnicy podejmują dyskusje na różnorodne tematy, ćwiczą umiejętności niezbędne w pracy z człowiekiem, na przykład umiejętności interpersonalne (asertywność, kreatywność) czy techniki socjometryczne. Członkowie sekcji odkrywają, co daje znajomość psychologii w codziennym życiu.

Koło Naukowe Pedagogów jest zatem miejscem, w którym studenci mogą się realizować na różnych polach i zaspokajać swoją ciekawość poznawczą. Przyciąga osoby szczególnie aktywne, nastawione na działania, aktywizujące się także poza obrębem obowiązkowych zajęć. „Kiedy mówimy o ciekawości, myślimy o wystąpieniu aktywności poznawczej pod wpływem jakichś zjawisk, zdarzeń, problemów, bez nakazu czy przymusu zewnętrznego”⁵. Studenci interesują się różnymi kwestiami pod wpływem wiedzy zdobywanej na zajęciach, poprzez obserwację otaczającego ich środowiska (między innymi podczas praktyk pedagogicznych), ale też pod wpływem nauczycieli/wykładowców, którzy wspierają działania koła i zachęcają do aktywności. Szczególną rolę odgrywali zawsze: opiekunka Koła Naukowego Pedagogów dr Zofia Ziarko, dyrektor Instytutu Nauk Edukacyjnych prof. Heliodor Muszyński i wicedyrektor, mgr Rafał Wajchert. *Aktywność poznawcza człowieka wyraża się w fakcie, iż człowiek zamiast biernie spostrzegać rzeczy i zjawiska czynnie w nie wnika, by je poznać. Zamiast mechanicznie przyswajając materiał spostrzeżeniowy – intensywnie go analizuje, samodzielnie i planowo go organizuje dla lepszego zrozumienia i opanowania. Dąży do poznawania zjawisk, które wywołały jego ciekawość oraz przeżywa emocje pozytywne (przyjemność, satysfakcja...) towarzyszące efektorowi tego poznania*⁶. Studenci zaangażowani w działania koła tworzą trwałe więzi oraz wieloletnie przyjaźnie, które wynikają ze wspólnego kreowania życia studenckiego, podejmowania wyzwań, pokonywania trudności i osiągania sukcesów oraz ze wspólnego przeżywania. Wielu z nich, jeszcze długo po zakończeniu studiów, utrzymuje kontakty z kołem, dzieląc się swoimi doświadczeniami i wspierając młodszych kolegów i koleżanki (pomagają w przygotowaniu konferencji, prowadzą warsztaty). Studenci działający w kole są bogatsi w doświadczenia pedagogiczne, potrafią lepiej zrozumieć potrzeby podopiecznych i ich problemy. Zaangażowanie w pracę koła powoduje, że osoby te doskonale radzą sobie

⁵ A. Gurycka, *Przeciw nudzie. O aktywności*, Warszawa 1977, s. 38.

⁶ Tamże.

w trakcie studiów drugiego stopnia, a potem stają się kompetentnymi pracownikami instytucji pedagogicznych.

Dyrektor Instytutu Nauk Edukacyjnych prof. Heliodor Muszyński, podsumowując minione dziesięć lat działalności koła, stwierdził: *Przyjęliśmy dwie zasady, które stanowiły, i nadal stanowią, fundament naszej pracy. Pierwsza głosi, że człowiek kształtuje się i rozwija w toku zaangażowanego działania, zaś jakość jego rozwoju wyznacza to, co i jak robi. Druga zaś zasada była wytyczną działania nas – nauczycieli akademickich: wszystko, co robimy, robimy nie tylko dla studentów, lecz razem z nimi. Nasz instytut miał stać się wspólnotą działań i ducha nauczycieli i studentów!*⁷ Analizując dotychczasowe doświadczenia Koła Naukowego Pedagogów, obecne działania, ich liczność i różnorodność, a także biorąc pod uwagę poparcie ze strony dyrekcji dla studenckich inicjatyw, można z całą pewnością powiedzieć, że obie z tych zasad są przestrzegane w Instytucie Nauk Edukacyjnych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie.

---

⁷ H. Muszyński, *Instytut Nauk Edukacyjnych. 10 lat działalności*, http://ine.pwz.edu.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=294&Itemid=147 (dostęp: 22.06.2011).

Małgorzata Dyrdół

**10 years of Educationalists' Association of the Institute of Education
in Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego w Lesznie
from its students and graduates perspective**

This article contains description of the activity of EA- Educationalists' Association which was established in 2001 at the Institute of Education in Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego w Lesznie. This association came into being thanks to the students of Social Pedagogy. Zofia Ziarko, PhD became the tutor of this group.

The article presents the activities conducted by EA such as annual academic conferences as well as all range of students activities within the last ten years. It also presents current activities of the members of Organizers of Cultural Activities, Workshop and Social Group, Elementary Education and Social Pedagogy which are sections of EA .

Translated by Małgorzata Dyrdół